

Briuselis, 2013 11 28
SWD(2013) 472 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

Pridedama prie dokumento

**Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos
dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių)
apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo**

{COM(2013) 813 final}
{SWD(2013) 471 final}
{SWD(2013) 493 final}

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

Pridedama prie dokumento

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos

dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo

1. ĮVADAS IR KONSULTACIJOS

2010 m. kovo 3 d. Komisija priėmė pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją („Europa 2020“), kurioje reikalaujama sustiprinti žinias ir inovacijas, kaip Sąjungos ekonomikos augimo varomąją jėgą. Vykdydama pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų sąjunga“ Komisija ėmėsi pagerinti pagrindines verslo inovacijų sąlygas, be kita ko, optimizuojant intelektinės nuosavybės naudojimą.

Atsižvelgusi į tai, 2011 m. gegužės 24 d. Komisija priėmė išsamią strategiją, kad užtikrintų sklandų intelektinės nuosavybės vidaus rinkos veikimą.

Bet koks patentas, dizainas ar prekės ženklas prasideda nuo paslapties (naujo produkto pateikimas, perversmą medicinoje sukeliantys vaistai, naujo automobilio prototipas ir t. t.). Kol bendrovės neįtvirtina intelektinės nuosavybės teisių, tol kyla rizika, kad jų vertinga mokslinių tyrimų informacija ir žinios gali būti pavogtos. Komercinės paslaptis reglamentuojanti teisė sumažina novatoriškų bendrovių ir mokslinių tyrimų įstaigų veiklai kylančią riziką, nes ja užtikrinamas teisinis teisių gynimo mechanizmas, taikomas neteisėto MTTP rezultatų pasisavinimo atvejais.

Komercinės paslaptys yra labai svarbios bendriems moksliniams tyrimams vidaus rinkoje, kuriuos vykdančioms partneriams įvairiose valstybėse narėse tenka dalytis vertinga informacija. Vis dėlto komercinės paslaptys Sąjungoje apsaugomos nepakankamai. Novatoriškoms bendrovėms vis dažniau kyla neteisėto jų informacijos pasisavinimo rizika tiek Sąjungoje, tiek iš už jos ribų, o, kai nėra vienodų ir patikimų teisinių sąlygų, silpnėja šių bendrovių, kaip ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo varomosios jėgos, potencialas.

Šiame poveikio vertinime analizuojama, kur glūdi pagrindinės šios problemos priežastys ir kokiais būdais jas pašalinti.

Komisijos tarnybos pasitelkė išorės ekspertus. Dviejose išorės studijose įvertinta ES teikiama teisinė komercinių paslapčių apsauga ir apžvelgta susijusi ekonominė literatūra. Atliekant vieną iš šių studijų atlikta apklausa (2012 m.), kurioje dalyvavo 537 bendrovės, o Komisijos tarnybų surengtose viešose konsultacijose dalyvavo 386 respondentai.

2. POLITIKOS APLINKYBĖS, PROBLEMOS APIBRĖŽIMAS IR SUBSIDIARUMAS

Esama įrodymų, kad bendrovės, nepriklausomai nuo jų dydžio, komercinės paslaptis vertina bent taip, kaip patentus ir visas kitų formų intelektinės nuosavybės teises. Komercinės paslaptys ypač svarbios mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVI) bei veiklą pradedančioms naujoms verslo įmonėms. Komercinės paslaptys taip pat svarbios siekiant apsaugoti netechnologines inovacijas. Paslaugų pramonė, sudaranti daugiau nei 70 % ES BVP,

santykinai priklauso labiau nuo komercinių paslapčių ir mažiau nuo patentų, palyginti su gamybos pramone.

Atsižvelgiant į komercinės paslapties ekonominę vertę, konkurentai ją taip pat gali bandyti neteisėtai gauti, t. y. pavogti, neteisėtai nukopijuoti, pažeisti konfidencialumo reikalavimus ir t. t., o paskui nederamai ją naudoti. Atsižvelgiant į kelias tendencijas (globalizaciją, užsakomąsias paslaugas, ilgesnes tiekimo grandines ir platesnį informacijos ir ryšių technologijų naudojimą), galima teigti, kad neteisėto komercinės paslapties pasisavinimo rizika ilgainiui auga. Viena iš penkių į apklausos klausimus atsakiusių įmonių nurodė, kad per pastaruosius 10 metų ES patyrė neteisėto pasisavinimo bandymų arba veiksmų.

Nepaisant komercinių paslapčių reikšmės ir joms kylančios grėsmės, ES teisinėje sistemoje šiam reiškiniui skiriama nedaug dėmesio. ES taisyklių nėra, o pagal nacionalines taisykles siūloma nevienoda apsauga nuo neteisėto pasisavinimo. Tik nedaugelio valstybių narių civilinėje arba baudžiamojoje teisėje konkrečiai sprendžiama neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo problema, dauguma naudoja bendrosiomis nesąžiningos konkurencijos ar deliktų teisės nuostatomis, o kai kurios – baudžiamosios teisės nuostatomis.

Nacionalinių teisės normų skirtumai lemia teisinės komercinių paslapčių apsaugos nuo neteisėto pasisavinimo susiskaidymą vidaus rinkoje. Tai parodyta toliau esančioje lentelėje, kurioje valstybių narių teisės normos palyginamos pagal kelias atrinktas svarbias priemones, kurios turėtų būti numatytos pagal tokią teisinę apsaugą:

<i>Teisinės apsaugos susiskaidymas (atrinktos priemonės)</i>	<i>Duomenų šaltinis: Baker & McKenzie (2013 m.).</i>																										
<i>Atrinktos priemonės</i>	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
Komercinės paslapties apibrėžtis civilinės teisės aktuose																											
Galimybė naudoti draudimą sąžiningai veikusios trečiosios šalies atžvilgiu																											
Neribotos trukmės draudimas																											
Galimybė įpareigoti sunaikinti komercinę paslaptį / ją naudojant pagamintas prekes																											
Žalos apskaičiavimas remiantis teisingu autoriniu atlyginimu																											
Veiksmingos taisyklės dėl slapto išsaugojimo (civilinis procesas)																											
Pakankama baudžiamosios teisės aktų aprėptis																											
<i>N. B. tuščias langelis reiškia, kad atitinkama priemonė nacionalinės teisės aktuose nenumatyta</i>																											

- a) apsaugos aprėptis: tik nedaugelyje valstybių narių komercinės paslaptys ir neteisėtas pasisavinimas yra apibrėžti, o kai kurios apskritai neturi specialių nuostatų dėl komercinių paslapčių;
- b) teisių gynimo priemonės: ne visada galima pasinaudoti galimybe taikyti draudžiamąjį įpareigojimą, siekiant nutraukti visų tipų trečiųjų šalių nederamą komercinės paslapties naudojimą (pvz., kai neteisėtai pasisavinta komercinė paslaptis buvo perduota sąžiningai veikiančiai trečiajai šaliai); ne visada įmanoma pritaikyti neribotos trukmės draudimą; ne visada įmanoma taikyti įpareigojimą sunaikinti pagamintas prekes ir neteisėtai pasisavintą informaciją arba jas grąžinti pirminiam komercinės paslapties turėtojų; įprastinės žalos (faktinių nuostolių / netenkamo pelno) apskaičiavimo taisyklės ne visada tinkamos neteisėto komercinės paslapties

pasisavinimo atvejais ir ne visose valstybėse narėse galima taikyti alternatyvius metodus (pvz., autorinių atlyginimų, kuriuos būtų reikėję sumokėti pagal licencijos sutartį, sumą);

- c) komercinių paslapčių konfidencialumo išsaugojimas per civilinį procesą: nacionalinėmis taisyklėmis dažniausiai neveiksmingai užtikrinamas toks konfidencialumas ir tai gali nulemti, kad komercinė paslaptis bus negrįžtamai prarasta, jeigu nukentėjusysis nuspręs bylinėtis. Dėl šios rizikos nuo neteisėto komercinės paslapties pasisavinimo nukentėję asmenys vengia ginti savo teises ir
- d) komercinės paslapties vagystė yra baudžiamoji veika daugelyje, tačiau ne visose, valstybėse narėse, o sankcijos dažnai labai skiriasi.

Dėl tokios susiskaidžiusios apsaugos bylinėjimasis tampa nepatikima priemone siekiant apsaugoti komercines paslaptis nuo trečiųjų šalių neteisėto pasisavinimo tarpvalstybiniu mastu. Tai taip pat susilpnina ES novatoriams siūlomą apsaugą nuo naudojant pavogtas komercines paslaptis trečiosiose šalyse gaminamų prekių. Iš praktikos galima daryti išvadą, kad komercinių paslapčių turėtojai nacionalinių taisyklių nelaiko patikimomis, nes bendrovės teismuose beveik negina savo komercinių paslapčių, kurios buvo neteisėtai pasisavintos.

Nustatytos dvi **pagrindinės problemos**:

(1) nepakankamos paskatos imtis tarpvalstybinės novatoriškos veiklos. Kai komercinėms paslaptims kyla neteisėto pasisavinimo rizika ir teisinė apsauga yra neveiksminga, sumažėja paskatų imtis novatoriškos veiklos (be kita ko, tarpvalstybiniu mastu), kadangi:

- i) tikėtina inovacijų, grindžiamų komercinėmis paslaptimis, vertė yra mažesnė, o jų apsaugos išlaidos didesnės. Viena vertus, kuo didesnė tikimybė, kad vieną dieną komercinė paslaptis bus neteisėtai pasisavinta, o jos turėtojas neturi daug vilčių, kad žala, kurią gali patirti, bus atlyginta, tuo mažiau pajamų jis gali tikėtis. Kita vertus, kuo silpnesnė teisinė apsauga, tuo daugiau kiekvienas novatorius turi investuoti į savo paties taikomas apsaugos priemones. 35 % 2012 m. apklausos respondentų nurodė, kad „didesnės prevencinių informacijos apsaugos priemonių išlaidos“ yra tiesioginis neteisėto pasisavinimo veiksmų (arba bandymų) padarinys, ir
- ii) dalijantis komercinėmis paslaptimis kyla didesnė verslo rizika. Pavyzdžiui, pagal 2012 m. apklausos rezultatus 40 % ES bendrovių nesidalija komercinėmis paslaptimis su kitomis šalimis, nes bijo, kad bus prarastas informacijos konfidencialumas: ji bus nederamai panaudota ar paskelbta be jų leidimo;

2) kyla grėsmė komercinei paslaptimi grindžiamiems konkurenciniams pranašumams (sumažėja konkurencingumas): dėl susiskaidžiusios teisinės apsaugos ES neužtikrinama palyginama apsaugos aprėptis ir teisių gynimo lygis vidaus rinkoje, todėl iškyla grėsmė komercinei paslaptimi grindžiamiems konkurenciniams pranašumams, susijusiems arba nesusijusiems su inovacijomis, ir mažėja komercinės paslapties turėtojo konkurencingumas. Pavyzdžiui, apskaičiuota, kad Europos chemijos pramonėje, kuri yra labai priklausoma nuo komercinėmis paslaptimis grindžiamų procesų inovacijų, dėl neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo apyvarta dažnais atvejais galėtų sumažėti net 30 %. Dėl to taip pat mažėja novatoriaus gebėjimas gauti atitinkamas pajamas iš komercinės paslapties naudojimo.

Labai nukenčia novatoriškos bendrovės, visų pirma mažosios ir vidutinės įmonės (MVI), trukdoma bendradarbiauti vykdant novatorišką veiklą **vidaus rinkoje**. Dėl skirtingo lygio apsaugos kai kurios bendrovės yra geriau nei kitos pasirengusios priimti informaciją grindžiamos ekonomikos keliamus iššūkius ir naudotis veiksminga intelektinės nuosavybės infrastruktūra. Dėl teisinės sistemos susiskaidymo novatoriams vidaus rinkoje yra sunkiau

pasinaudoti visu savo potencialu tarpvalstybiniu mastu. Tai turi poveikį investicijoms, darbo vietoms ir ekonomikos augimui.

Jei nebus imtasi ES veiksmų (**pagrindinis scenarijus**), valstybėse narėse komercinių paslapčių turėtojams taikomomis teisinėmis gynimo priemonėmis ir toliau tinkamai nebus šalinami neigiami padariniai dėl neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo.

3. SUBSIDIARUMAS

ES veiksmas galėtų būti grindžiamas Sutarties dėl ES veikimo 114 straipsniu, nes šios iniciatyvos pagrindinis tikslas – pagerinti inovacijų sąlygas ir padidinti intelektinės nuosavybės apsaugos veiksmingumą vidaus rinkoje. **Subsidiarumo** principo būtų paisoma, nes vienos valstybės narės šios iniciatyvos tikslų negalėtų pasiekti. ES veiksmų ypač reikia siekiant nustatyti teisinę sistemą, kuri galėtų apsaugoti ir taip padidinti tarpvalstybinius mokslinių tyrimų ir verslo partnerių su inovacijomis susijusių komercinių paslapčių mainus ir užtikrinti, kad būtų iki minimumo sumažinta arba visai panaikinta nauda, gaunama dėl neteisėto tokios informacijos pasisavinimo. Šie informacijos srautai yra labai svarbūs norint naudotis inovacijomis ES, taip pat vykdyti MTTP.

4. TIKSLAI

Bendrasis tikslas. Užtikrinti, kad Europos įmonių ir mokslinių tyrimų įstaigų konkurencingumas, susijęs su neatskleista praktine patirtimi ir verslo informacija (komercinėmis paslaptimis), būtų tinkamai apsaugotas, ir pagerinti inovacijų kūrimo ir naudojimo bei žinių perdavimo vidaus rinkoje sąlygas / reglamentavimo sistemą.

Konkretus tikslas. Pagerinti teisinės komercinių paslapčių apsaugos nuo neteisėto pasisavinimo veiksmingumą vidaus rinkoje.

Šis konkretus tikslas yra įtrauktas į platesnio masto ES strategiją, kuria remiamas ir didinamas intelektinės nuosavybės infrastruktūros veiksmingumas vidaus rinkoje, atsižvelgiant į strategijos „Europa 2020“ su informacija susijusius tikslus (pvz., plg. „Inovacijų sąjungos“).

Jis atitinka tarptautinius ES ir valstybių narių įsipareigojimus šioje srityje (pvz., Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba).

5. POLITIKOS GALIMYBIŲ PALYGINIMAS

<i>Apibendrinamasis galimybių palyginimas</i>	<i>Veiksmingumas* [pagal veiklos tikslą]</i>				<i>Veiksmingumas ir išlaidos**</i>	
	Palyginama apsaugos aprėptis	Pakankamas ir palyginamas teisių gynimo įvairis	Konfidencialumo išsaugojimas per teismo procesą	Atraskymas	Išlaidos	Veiksmingumas
Politikos alternatyvos						
1. Status quo	0	0	0	0	0	0
2. Informavimas / informuotumas apie esamas teisių gynimo priemones neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo atveju	0	0 +	0	0 +	D	M
3. Neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo veiksmų neteisėtumas	++	+	+	+	V	V
4. Nacionalinėje civilinėje teisėje numatytų teisių gynimo priemonių, taikomų neteisėto komercinių	++	++	++	++	V	D

paslapčių pasisavinimo atveju, suartinimas						
5. Nacionalinėje civilinėje ir baudžiamojoje teisėje numatytų teisių gynimo priemonių, taikomų neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo atveju, suartinimas	+++	++	++	+++	D	V

* Palyginimas su pagrindiniu scenarijumi: --- padėtis labai smarkiai pablogėja; -- padėtis smarkiai pablogėja; - padėtis šiek tiek pablogėja; 0 padėtis pastebimai nesikeičia; + padėtis kiek pagerėja; ++ padėtis smarkiai pagerėja; +++ padėtis labai smarkiai pagerėja.

** Bendras galimybės pasiekti tikslus vertinimas. M: menka; V: vidutiniška; D: didelė;

Pasirinkus 1 galimybę, išlaidos apsaugos priemonėms išliktų didelės ir bendrovės vengtų bendradarbiauti tarpvalstybiniuose inovacijų tinkluose. Pernelyg didelis dėmesys prevencijai nulemtų didesnius apribojimus darbuotojams ir mažesnę darbuotojų judumą. Ribotos paskatos kurti ir diegti inovacijas trukdytų kurti darbo vietas. MVĮ išlaidos būtų atitinkamai didesnės. ES ekonomikos darbo vietų kūrimo, novatoriškos veiklos ir augimo rezultatai būtų nepakankami, o vartotojai turėtų ribotas galimybes naudotis novatoriškais produktais arba paslaugomis.

Pasirinkus 2 galimybę padidėtų kūrėjų ir novatorių gebėjimas apsisaugoti nuo neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo, taigi sustiprėtų pasitikėjimas. Tačiau pasirinkus šią galimybę tikslas nebūtų veiksmingai pasiektas, kadangi: reiktų daugiau išlaidų ir išteklių, kad informacija būtų kaupiama, pateikiama ir nuolat atnaujinama visomis kalbomis ir kad būtų reguliariai taikomos informuotumo didinimo priemonės; komercinių paslapčių turėtojų padėtis neteisėto komercinių paslapčių pasisavinimo atžvilgiu tebebūtų silpna; ES išliktų nevienoda apsauga; vidaus rinkoje toliau cirkuliuotų prekės, pagamintos valstybėse narėse, kuriose apsaugos lygis yra žemas.

Pasirinkus 3, 4 ir 5 galimybes suvienodinta komercinių paslapčių apsaugos aprėptis užtikrintų vienodą teisinę apsaugą ir didesnę teisinę tikrumą. Tai leis:

- i) padidinti verslo konkurencingumą, nes bus geresnė tarpvalstybinė įmonių konkurencinių pranašumų apsauga, ir geriau paskirstyti išteklius, nes tikėtina, kad apsaugos priemonėms reikės mažiau investicijų, todėl liks daugiau lėšų produktyvesnėms investicijoms; ir
- ii) suteiks daugiau paskatų vykdyti (tarpvalstybinę) novatorišką veiklą, nes tikimasi, kad padidės komercinių paslapčių vertė ir bus geriau apsaugotas tarpvalstybinis dalijimasis žiniomis.

Tai turėtų turėti teigiamo poveikio inovacijoms (bus daugiau investuojama į inovacijas, dalijamasi žiniomis tarpvalstybiniu mastu ir padidės šalutinis poveikis) ir tarpvalstybinės kūrybos ir su intelektine nuosavybe susijusios veiklos vidaus rinkai. Šis poveikis ilgainiui būtų naudingas ekonomikos augimui ir vartotojų pasirinkimui bei galimybei naudotis naujais produktais ir paslaugomis. Be to, dėl šių galimybių (labai) kvalifikuotiems darbuotojams (kurie kuria komercines paslaptis arba gali prieiti prie jų) bus lengviau pakeisti darbovietę vidaus rinkoje arba sukurti savo verslą.

Pagal 3 galimybę reikalaujama, kad valstybės narės numatytų veiksmingas ir proporcingas teisių gynimo priemones, tačiau jos nenurodomos, todėl ja būtų atsižvelgta tik į dalį nuostatų, kurių reikia, kad būtų nustatyta veiksminga komercinių paslapčių apsaugos nuo neteisėto pasisavinimo teisinė sistema. Be to, nebūtų užtikrintas reikšmingas suvienodinimas, susijęs su komercinių paslapčių konfidencialumu per teismo procesą. Potencialiems ieškovams vis dar tektų įvertinti riziką kiekvienoje valstybėje narėje. Informavimo išlaidos sumažėtų nedaug.

4 galimybės teigiamas poveikis būtų toks pat, kaip pirmiau aprašytas 3 galimybės poveikis, tačiau taip pat būtų suvienodintos priemonės, kuriomis tretiesiems asmenims uždraudžiama

naudoti neteisėtai pasisavintas komercines paslaptis ir, kai tinkama, importuoti prekes iš trečiųjų šalių. Ja taip pat būtų suteikta daugiau tikrumo, kad bus išsaugotas slaptumas per teismo procesą, nes būtų nustatyta bendra teisinė sistema, išvengta su pagal 3 galimybe nepakankamai suartinta sistema susijusių išlaidų ir rizikos. Geresnės vykdymo užtikrinimo priemonės ir geresnis žalos atlyginimas, taip pat didesnės garantijos, kad bus išsaugotas komercinių paslapčių konfidencialumas per teismo procesą, suteikia investuotojams daugiau tikrumo, taip sudaromos palankios sąlygos investuoti į inovacijas, visu pirma tarpvalstybiniu mastu, ir padedama vidaus rinkai sklandžiau veikti.

5 galimybė papildytų 4 galimybę, nes pagal ją suartinamos baudžiamosios teisės normos, taip būtų sustiprintas atgrasomasis taisyklių poveikis ir geriau užtikrinta teisėsaugos tarnybų teisė susipažinti su įrodymais vykdant tyrimo įgaliojimus. Tačiau 5 galimybe einama toliau, nei dabartinė intelektinės nuosavybės teisių apsauga baudžiamosios teisės priemonėmis, kuri šiuo metu ES lygmeniu nėra suvienodinta. Be to, proporcingumo principas reikalauja, kad baudžiamoji teisė visada būtų paskutinė naudotina priemonė, todėl reikia įvertinti, ar siūlomais civilinės teisės pakeitimais šie tikslai nėra pakankamai gerai pasiekiami.

Pasirenkama 4 galimybė.

Teisinės priemonės pasirinkimas. Kadangi neprivaloma teisine priemone teigiamas poveikis nebūtų užtikrintas, šią galimybę reiktų įgyvendinti direktyva.

6. BENDRAS TINKAMIAUSIOS GALIMYBĖS POVEIKIS

Civilinėje teisėje numatytų teisių gynimo priemonių suartinimas leistų novatoriškoms įmonėms visoje ES veiksmingiau ginti savo teisėtą komercines paslaptis. Be to, jeigu komercinių paslapčių turėtojai galėtų būti įsitikinę, kad konfidencialumas nebus pažeistas per teismo procesą, jie būtų labiau linkę siekti teisinės apsaugos nuo galimos žalos dėl neteisėto komercinės paslapties pasisavinimo. Didesnis **teisinis tikrumas ir teisės normų suartinimas**, numatytas pagal 4 galimybę, padėtų padidinti inovacijų, kurias bendrovės bando apsaugoti kaip komercines paslaptis, vertę, nes būtų sumažinta neteisėto pasisavinimo rizika.

Ši galimybė taip pat turėtų teigiamo poveikio **vidaus rinkos** veikimui; bendrovės, visų pirma MVI, ir tyrėjai galėtų geriau panaudoti savo novatoriškas idėjas bendradarbiaudami su geriausiais partneriais visoje ES. Ši paskata kurti **inovacijas** ir tai daryti veiksmingiau, taip pat sutaupytos dabartinėms perteklinėms apsaugos priemonėms leidžiamos lėšos padėtų padidinti privačiojo sektoriaus investicijas į MTTP vidaus rinkoje.

Palyginamas komercinių paslapčių apsaugos lygis ES užtikrintų, kad prekių, pagamintų naudojant neteisėtai pasisavintas komercines paslaptis, importas iš **trečiųjų šalių** galėtų būti sustabdytas vienodomis sąlygomis bet kurioje ES šalyje.

Tačiau **konkurencija** nebūtų ribojama, kadangi nebūtų suteikta jokių išimtinių teisių ir bet kuris konkurentas galėtų nepriklausomai įgyti žinias, saugomas kaip komercinė paslaptis (be kita ko, naudodamas apgrąžos inžineriją). Tai ilgainiui turėtų turėti teigiamo poveikio ES ekonomikos konkurencingumui ir augimui.

Pasirinktos galimybės neturės jokio **socialinio poveikio** makrolygmeniu, pavyzdžiui, nacionaliniams užimtumo rodikliams. Tačiau turėtų būti netiesioginis poveikis, palengvinantis aukštos kvalifikacijos darbuotojų (turinčių priėjimą prie komercinių paslapčių) judumą vidaus rinkoje, taip pat poveikis su inovacijomis susijusių darbo vietų skaičiui (dėl didesnės novatoriškos veiklos), tai padidintų užimtumo tvarumą ES.

Pasirinkta galimybė neturėtų turėti tiesioginio poveikio **aplinkai**.

Ši iniciatyva neigiamai nepaveikia **pagrindinių teisių**.

ES veiksmus, kuriais užtikrinama veiksminga ir vienoda komercinių paslapčių apsauga ES, remia suinteresuotosios pramonės šalys, dalyvavusios viešose konsultacijose ir specialioje 2012 m. surengtoje apklausoje. Priešingai suinteresuotosios ne pramonės šalys nemato reikalo imtis ES iniciatyvos.

7. PASIRINKTŲ POLITIKOS GALIMYBIŲ STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS

Bus taikomos trys priemonės: 1) bus parengtas perkėlimo į nacionalinę teisę planas; 2) Komisija reguliariai stebės, ar laiku priimamos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės, ar jos yra tinkamos ir kaip jos taikomos, ir 3) vidutinės trukmės laikotarpiu bus įvertintas poveikis politikai.